VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Aikansa kutakin

Rouva Kokoomus, valitsitte meille sosiaali- ja terveysministeriksi **Laura Rädyn** (kok.), vaikka hänellä ei ole päivänkään kokemusta valtakunnanpolitiikasta eikä eduskunnasta?

– Rädyllä on tavattoman vahva asiantuntemus omalta alaltaan. Valtakunnanpolitiikka on sivuseikka.

Rouva Kokoomus, valitsitte meille maatalousministeriksi **Petteri Orpon** (kok.), vaikka hänellä ei ole minkäänlaista kokemusta tältä lohkolta?

– Maatalouspolitiikka ei ole mitään salatiedettä. Orpolla on tavattoman vahva kokemus eduskunnasta.

Ettekö te nyt puhu ristiin?

– Ei suinkaan. Politiikkaa tehdään ajassa ja nyt on eri aika kuin 15 sekuntia sitten.

Kiitos, Rouva Kokoomus.

Tehokkaat ministerit

Suuren sote-uudistuksen perusta valettiin pitkän suunnittelun jälkeen keväällä. Tällä viikolla pystytettiin rakennuksen kehä. Vesikattoon on tarkoitus päästä eduskunnassa ennen vaaleja.

Sen jälkeen alkavat sisätyöt, joista vastaavat sosiaaliministerit. Valtion ohjaava rooli sosiaali- ja terveyspolitiikassa vahvistuu.

Uudistuksen tarkoituksena on säästää veronmaksajien rahoja. Molemmat nykyiset sosiaaliministerit ovat mestareita leikkaamaan toimintoja säästöjen nimissä.

Apulaiskaupunginjohtaja Laura Rädyn johdolla Helsingin kaupungin asukkaiden terveyspalveluja on parannettu tuhdisti. Olen vakiintunut asumaan keskelle Helsingin kaupungin aluetta. Muutamassa vuodessa on lähin terveysasemani siirtynyt kahdesti kauemmas, kun edelliset on lopetettu.

Säynätsalon vireä teollisuuskunta liitettiin Jyväskylän kaupunkiin suurin toivein muutama vuosi sitten. Palveluja parannettiin pian niin, että alueen terveysasema lopetettiin.

Oma kansanedustaja on paikkakunnalle siunaus. Säynätsalon onni on moninkertainen. Sieltä istuvat nykyeduskunnassa **Eila Tiainen** (vas.) ja peruspalveluministeri **Susanna Huovinen** (sd.), jonka mies sattuu vielä olemaan Jyväskylän apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvoton ministeri

Sosiaaliministeri **Paula Risikko** (kok.) esti sankarillisesti seitsemän vuoden ajan sosiaali- ja terveysuudistukset. Kun ratkaisuja oikeasti haluttiin, Risikko luonnollisesti siirrettiin toisiin tehtäviin.

Ulkopuolisille tilanne valkeni viimeistään, kun sote-uudistuksen suuntaviivat talvella luonnosteltiin kokoomuksessa julki teollisuusministeri **Jan Vapaavuoren** (kok.) nimissä.

Risikko sivuutettiin ja menetti kasvonsa. Miten noin pahasti ylikävelty muka olisi voinut pääministerinä menestyä? Kokoomuksen puheenjohtajaäänestyksen kiemurat ovat monitulkintaiset.

Onnemme Länsimetro

Merja Kyllönen (vas.) taisi olla mainettaan parempi liikenneministeri. Oli siis mahdollista keskittää valtakunnan liikennerahat vieläkin tiukemmin pääkaupunkiseudulle.

Uuden hallituksen mukaan Suomen talous kohentuu vasta, kun Suomen vienti lähtee nousuun. Yritin parhaani mukaan kuunnella eduskunnan pitkästä keskustelusta vinkkiä, miten taloutemme uusi kärkihanke, Länsimetron jatke nostaa Suomen viennin kuopasta.

Kokoomuksen uusi ryhmänjohtaja **Arto Satonen** ja ex-ministeri **Anni Sinnemäki** (vihr.) pitivät Länsimetron jatketta valtakunnallisesti tärkeänä. Myös ex-pääministeri **Mari Kiviniemi** (kesk.) ylisti sitä.

Mutta **Juha Sipilän** (kesk.) mukaan Jäämeren rata voitaisiin rakentaa Helsingin alle kaiverrettavan Pisara-radan hinnalla. **Johanna Ojala-Niemelä** (sd.) kaipasi vihdoin Soklin rataa. Ja **Maria Lohela** (ps.) kyseli, eikö voitaisi laittaa tolalle moneen kertaan luvattu tie Turusta Poriin, kun rahaa näyttää olevan.

PEKKA ALAROTU

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 27.6.

"'Vihreässä kullassa' on Suomen talouselämän elinvoima", kertoo teksti kuvassa, joka on julkaistu 50 vuotta sitten Kouvolan näyttelyn avajaisista.

Heinätyöt myöhässä

Heinätöitä on jossain määrin jo päästy aloittelemaan, mutta valtaosaltaan heinäntekoon ryhtyminen siirtyy Etelä-Suomessakin heinäkuun puolelle. Sitäpaitsi kuivuus on vaivannut heinäkasvustoja siinä määrin, että sato jää ainakin Kymenlaaksossa, Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa sekä monin paikoin muuallakin maassa heikoksi. Apila ei tässä vaiheessa ole vielä edes nuppuasteella. Tällä hetkellä odotetaan sateita vielä kovasti ja toivotaan, että heinä siitä venyisi. Myös AIV:n teko on vielä kesken, joka seikka osaltaan myös lykkää heinänkorjuun aloittamista. Tässä yhteenvedonomaisesti havainnot, jotka tulivat esiin Maaseudun Tulevaisuuden tiedustellessa heinänkorjuutilannetta eri puolilla maata.

Taseiden tilalle lampaiden laskeminen

"Tullaanko me tänne uudestaan", kysyy 7-vuotias Siiri, joka on Kolilla lammasleirillä äitinsä ja isoäitinsä kanssa.

MIKKO MAKKONEN

Kolmen sukupolven naiskolmikko laatulomalla. Ann-Marie Rosendahl ja äitinsä Irmeli Eriksson muistivat kumpikin keksineensä lampaiden paimennuksen ensin. Siiri on siihen vain täydellisen tyytyväinen ja haluaa paimeneksi ensi kesänäkin.

LIEKSA (MT)

"Olen ollut niin loppu työasioiden takia. Lammaspaimenena saan olla ilman aikatauluja ja suunnitelmia", huokaa **Ann-Marie Rosendahl** kysymykseen, miksi hän ryhtyi lammaspaimeneksi, vaikka joutui maksamaan siitä.

Tilitoimistossa kirjanpitäjänä ahkeroiva Rosendahl oli heti täysillä mukana ideassa, jonka hän sai talvella aamun lehdestä. Metsähallitus hakee lammaspaimenia.

Saman jutun huomasi myös lähellä asuva äiti **Irmeli Eriksson**.

Parin puhelinsoiton jälkeen Eriksson lähetti hakemukset Metsähallitukselle: ykköstoiveena naisilla oli päästä kesäkuussa Pohjois-Karjalan Kolille paimentamaan lampaita ja lepuuttamaan aivojaan.

Arpa ratkaisi valinnan ennätysmäisen yli 600 hakijan joukosta. Hakemusten perusteella kaikkein suosituin paimennuspaikka oli juuri Kolin kansallispuisto.

Talvella Rosendahl oli vienyt viikonlopun Ukko-Kolilla ja katsellut luontokeskuksessa kesäisiä valokuvia alueelta.

"Ihana paikka, joka olisi kiva nähdä kesällä", Rosendahl oli ajatellut jo silloin.

Laskupäätä tarvitaan

Suunnittelija **Arto Saari** Kolin kansallispuistosta kertoo, että muina vuodenaikoina puiston majoitusmökkejä eli vanhoja perinnetilojen päärakennuksia vuokrataan samaan 400 euron viikkohintaan, jonka paimenet joutuvat viikostaan maksamaan.

"Lampaat tulevat kesällä ekstrana."

"Tämä on erittäin ekologinen lomanviettotapa: lampaat auttavat maisemanhoidossa ja tulot käytetään kansallispuiston hyväksi. Ilman paimenia lampaita ei voitaisi pitää."

Hyvinkääläiset naiset ovat tunteneet itsensä tarpeellisiksi kantaessaan ämpäreillä lähilampaille vettä, tarjotessaan leipäpaloja ja pihlajanoksia sekä käydessään vajaan kilometrin päässä sijaitsevalla pässitilalla laskemassa sarvipäät pari kertaa päivässä.

"Olen raaputellut lampaita ja miettinyt, kumpi siinä hoitaa toistaan: lammas ihmistä vai ihminen lammasta", kiireisestä työelämästä jo eläkkeelle päässyt Eriksson eli Siirin isoäiti Mumsku sanoo.

Hän teki pitkän elämäntyön taloushallinnon stressaavissa tehtävissä ja nauraa nyt, että ainakin lampaiden laskeminen sillä kokemuksella sujuu hyvin.

"Pässien luona olen tehnyt kaupunkilaisen löydön: sarvet ovat lämpimiä ja posket myös", Irmeli silittelee lähelle tunkevien lampaiden naamoja.

Häntä ei haittaa, vaikka sormet puuhassa mustuvat.

Rengas ja Täplä muistetaan

Eriksson on löytänyt hauskoja yksityiskohtia metsästä, kun hän on tehnyt tyttärentyttärensä Siirin kanssa retkiä vajaan kilometrin päähän pässitarhaan. Siiri on innoissaan muun muassa gorillan pääkalloa muistuttavasta kivestä.

"Nyt näette erikoisen kiven!" hän hihkuu polulla kulkiessamme, ja toden totta: gorillahan siinä selvästi on.

Siiri näyttää myös nimeämänsä pässin, joka on silmäkuvion mukaan Rengas.

Lampaista yksi on ristitty Täpläksi.

Siiri keskittyy paimenviikon lopussa omien lempilampaidensa hemmotteluun näkkileivän paloilla. Selvää on, että tätä lomaa muistellaan pitkään ja kaiholla.

Kylppäri nuotiolla

Siirin isä **Aulis Rosendahl** on työkiireiltään ajanut myös Kolille loppuviikoksi ja aikoo perjantain kunniaksi lämmittää ensimmäistä kertaa elämässään savusaunan.

Naisten leiriltä hänelle kantautuneet viestit ovat olleet innostuneita.

"Nämä naiset ovat tällaisia erähenkisiä", Aulis kehuu hyvin selvinnyttä perhettään.

Ann-Marie viittilöi ylpeänä ekokylpyhuoneen suuntaan:

"Pari tuntia päivässä on mennyt tuossa saunan edustalla pesuvettä nuotiopadassa lämmitellessä. Uimassa olemme käyneet kauppamatkoilla Kolin kylätien varressa."

Yhdellekään vaelluspatikoinnille kolmikko ei viikon aikana ehtinyt, eli selvää heille on, että Kolille on tultava uudestaan.

"Mutta minkähän vuoden lomalla? Ann-Marien kaikki vapaapäivät ja lomat on jo niin täyteen ohjelmoituja", huolehtii Eriksson.

LIISA YLI-KETOLA

EKOLOMA

Lampaita paimennetaan talkoilla

Metsähallitus on organisoinut paimentalkoita vuodesta 2007 saakka.
Lampaat ylläpitävät luonnon niittyjä, joiden lajisto on käynyt harvinaiseksi karjatalouden vähentymisen takia.
Tänä vuonna viikkoja oli tarjolla 51. Hakijoita oli ennätysmäiset 618. Paikat arvottiin.
Viikko maksaa 350–400 euroa. Tuloilla Metsähallitus kattaa kansallispuiston hoitokuluja.
Suosituimmassa kohteessa Kolilla paimennetaan lampaita 25.5.–1.9.
Ensi kesäksi tavoitteena on ottaa paimenia myös Lakkalan tilalle eli kaksinkertaistaa paimennusviikkojen määrä.
Ollilan ja Mattilan tiloilla pidetään myös suomenkarjaa ja horniolaisia maatiaiskanoja. Eläinten luo järjestetään opastettuja kierroksia perjantaisin 4.7.–8.8. kello 10.30.
Isojärven kansallispuistossa Kuhmoisissa ja Saarijärven Pyhä-Häkissä paimennuskausi jatkuu 12.9. saakka.
Närängän luonnonmetsässä Kuusamossa lampaita pidetään 18.8. saakka.
Seuraavan kerran paimeneksi voi hakea tammikuussa osoitteessa www.luontoon.fi.

Veden vieminen lampaille on yksi paimenten tärkeä päivittäinen homma. Siiri ja Ann-Marie Rosendahl vakuuttavat, ettei aika ole käynyt pitkäksi kertaakaan.

Seppälän tilan punainen tupa näyttää pienemmältä kuin oikeasti onkaan. Siinä majoittuvat lammaspaimenet kukin vuorollaan.

Ann-Marie Rosendahl ja Siiri-tytär hirsituvassa, jonka pöydän ääressä Siiri iltaisin askartelee ompelukuvia. Sähköllä toimivat valot, hella ja jääkaappi kuuluvat mukavuuksiin.